

[nová] Čeština
doma
& ve světě

2 2014

Nová čeština doma a ve světě

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
2/2014

Redakce:

Vedoucí redaktorka – Mgr. Kateřina Romaševská
Výkonná redaktorka – Mgr. Katarzyna Vaculová
Členové redakce – Mgr. Adriana Filas, Mgr. Oleksandr Sukhanek,
Mgr. Maria Simeunovich-Skvortsova
Korektorky – Mgr. Olga Fojtíková, Bc. Jana Georgievová, Bc. BcA. Markéta Kraevská,
Mgr. Iva Pospíšilová

Adresa redakce:

Katedra jihoslovanských a balkanistických studií FF UK
nám. J. Palacha 2, 116 38 Praha 1
Tel. (+420) 221 619 347, e-mail: ncds@ff.cuni.cz

Objednávky vyřizuje:

Vydavatelství Filozofické fakulty UK v Praze,
nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1, e-mail: books@ff.cuni.cz

Návrh grafické úpravy a obálky: Studio Lacerta (www.sazba.cz)
Sazba: Lukáš Vavrečka, nakladatelství Pavel Mervart (www.pavelmervart.cz)

Obsah

Úvodní slovo	8
Recenze	10
Jiří Kraus Barešová, I. – Dytrtová, M. (2014): <i>Problematika české transkripce japonštiny a pravidla jejího užívání.</i> Olomouc: Univerzita Palackého.	11
Tereza Nakaya Barešová, I. – Dytrtová, M. (2014): <i>Problematika české transkripce japonštiny a pravidla jejího užívání.</i> Olomouc: Univerzita Palackého.	13
Eva Růžičková Kostelecká, Y. (2013): <i>Žáci-cizinci v základních školách. Fakta, analýzy, diagnostika.</i> Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta.	17
Jarmila Valková Holá, L. – Bořilová, P. (2014): <i>Čeština Expres 3</i> Praha, Akropolis.	19
Články	35
Milan Hrdlička <i>O obtížnosti českého skloňování z pohledu jinojazyčných mluvčích</i>	36
Karel Kulich <i>K otázce kategorie životnosti a neživotnosti (V souvislosti s výukou češtiny pro cizince na základě ruštiny)</i>	44

Markéta Kraevská <i>Česká a bulharská komiksová citoslovce</i>	64
Zdeněk Salzmann <i>Apoteóza (oslava) piva</i>	75
O autorech tohoto čísla	81

Úvodní slovo

Vážení čtenáři,

dovolte mi uvést toto číslo Nové češtiny doma a ve světě. Tento časopis, jakož i témata, o nichž se v něm píše, jsou totiž mému osudu velmi blízké: je to časopis určený obzvláště studentům, začínajícím bohemistům, zájemcům o hlubší vhled do světa jazyka a také studentům ze zahraničí. S předkládaným číslem mě navíc pojí i česko-japonská jazykovědná problematika, která je mně, Japonci žijícímu v Česku od dvanácti let, velice blízká.

Hned v úvodu aktuálního čísla máte možnost seznámit se se dvěma recenzemi na práci týkající se problematiky transkripce japonštiny. Dané recenze nejsou zajímavé toliko exotičností tématu, které nás zavede až na nejvzdálenější Dálný východ, ale také tím, že se zde projevují dva odlišné způsoby recenzování. Dva odlišné pohledy – jeden od začínajícího lingvisty, druhý od jednoho z nejrenomovanějších českých jazykovědců. Navzájem se doplňují a plasticky ilustrují kulturní a technický kontext, sociální a vědecký význam, teorii i praxi. Jsem rád, že se vám díky nim otvírá pro vás možná periferní jazykový jev, ale pro nás, japonsky mluvící, velice zásadní otázka.

Další recenze tohoto čísla je věnována pedagogickému a sociolingvistickému výzkumu mladých imigrantů na českých základních školách. Jedná se o téma navýsost aktuální především proto, že počet takových studentů neustále stoupá. Tento výzkum jim může velmi pomoci a ze své osobní zkušenosti dobře vím, jak je to potřebné (kdyby býval byl existoval před třinácti lety!). Poslední recenze tohoto čísla vás seznámí s dalším dílem učebnice češtiny pro cizince autorem Lídy Holé a Pavly Bořilové Čeština Expres 3. Učebnice navazuje na předchozí díly Čeština Expres 1 a 2 a je určena všem zájemcům o ovládnutí češtiny na úrovni A2.

Část odborných studií nabízí různé pohledy na češtinu od vyučujících i vyučovaných, a to na základě praktických zkušeností. Například české skloňování: osvojení si české morfologické deklinace je pro mnoho cizinců jednou z největších překážek, ale také si dovoluji tvrdit, že je problematičtější pro mnoho učitelů, kteří nevědí, jak ji – obzvláště Neslovanům – vysvětlit. Klíčem k tomuto problému je znalost nejen vyučovaného jazyka, ale také znalost prvního jazyka studenta. A právě v tomto duchu je pojata zařazená studie.

Osobně věnuji zvláštní pozornost článku Česká a bulharská komiksová citoslovce, který vám odhalí zajímavou složku jazyka z pohledu subkultury a v konfrontaci s dalším slovanským jazykem. Již dlouhou dobu pocítuji, že se o českém citoslovci tolik nemluví a nepíše a že je pokládáno za jev spíše periferní.

V čísle najdete také zajímavý příspěvek prof. Salzmanna Apoteóza piva, který se svou povahou trochu vymyká z celkového zaměření ostatních článků, i přesto bych jej však doporučil všem studentům z cizích zemí i učitelům češtiny jako skvělý materiál pro výuku.

Sešly se tu tedy jak pohledy z vnějšku, z cizích krajů, tak pohledy do ciziny, což je hlavním cílem časopisu *Nová čeština doma a ve světě*. V těchto exotických pohlednicích, doufám, najdete další motivaci pro své studium, protože čím více poznáte cizí kraje, tím více prozřítte ten svůj.¹

Takahiro Hagiwara

1 Příklad z japonštiny.